

Střední škola filmová, multimediální a počítačových technologií, s.r.o.
Filmová 174
760 01 Zlín

Program proti šikanování

Číslo jednací: PPŠ/1/2025-2026

Zpracovala: Ing. Jaroslava Krmela Vacková

Účinnost od: 1. 9. 2025

Tento program stanovuje jasný, praktický a legislativně platný postup prevence a řešení šikany a kyberšikany ve škole. Vychází z platných předpisů a metodických pokynů MŠMT:

- Školský zákon č. 561/2004 Sb. (§ 29)
- Vyhláška č. 72/2005 Sb.
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany č. j. MSMT-21149/2016-1
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování č.j. 21291/2010-28

1. Definice školního šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedince nebo skupiny vůči jedinci nebo skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Může se realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, kyberšikany. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky, sociální sítě apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobém opakování a nezřídka v celoživotních následcích.

2. Odpovědnost školy

Škola či školské zařízení má jednoznačnou zodpovědnost za žáky a děti. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 5651/2004 sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost ochranu zdraví dětí v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně předcházet vzniku rizikového chování. Z hlediska trestního zákona může šikanování žáků naplňovat skutkovou podstatu trestných činů či provinění vydírání §235, omezování osobní svobody § 213, útisku § 237, ublížení na zdraví §221-224, loupeže §234. Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádná opatření se vystavuje riziku trestního postihu o neoznámení, případně nepřekažení trestného činu § 167,168 trestního zákona. Skutkovou podstatu účastenství na trestném činu §10 může jednání ped. pracovníka naplňovat v případě, že o chování žáků věděl a nezabránil spáchání trestného činu např. tím, že ponechal šikanovaného samotného mezi šikanujícími žáky apod.

2.1 Role pedagogických pracovníků

Ředitel školy

- Koordinuje řešení, schvaluje opatření, komunikuje s OSPOD, policií, médií.

Školní metodik prevence (ŠMP)

- Koordinuje prevenci, vede šetření, vede dokumentaci.

Výchovný poradce (VP)

- Podílí se na šetření, zajišťuje podporu žáků.

Třídní učitel (TU)

- Provádí monitoring třídy, informuje rodiče, realizuje opatření ve třídě.

Pedagogové a ostatní zaměstnanci

- Včas hlásí podezření ŠMP/TU, spolupracují na opatřeních.

3. Prevence šikany ve škole

Základem prevence na školách je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky a mezi žáky a učiteli. Při efektivní realizaci prevence šikanování usilujeme o vytváření bezpečného prostředí a za tím účelem pracujeme na těchto úrovních:

- Mezi učiteli:
  - dbáme na to, aby komunikace mezi učiteli probíhala pravidelně na pedagogických radách, ale také průběžně při výskytu příznaků negativních vztahů. Po vyřešení případu jsou shrnovány postupy a výsledky řešení
  - vedení dbá na vzdělávání pedagogů a věnuje pozornost klimatu sborovny
- Mezi učiteli a žáky:
  - studenti 1. ročníků se účastní adaptačního kurzu a tutoringového programu; pokud je to v možnostech školy, je tutoringový program zajištěn i pro zájemce z vyšších ročníků
  - studenti všech ročníků se pravidelně účastní třídnických hodin, které mají nejen administrativní, ale především výchovný charakter
  - učitelé se snaží vyhnout technikám a metodám, které vytvářejí či zvyšují napětí a následně vytvářejí potřebu uvolnit (vybít si) negativní energii např.:
    - veřejné vyhlásování výsledků písemných prací
    - srovnávání jednotlivých žáků a tříd
    - ironizování, zesměšňování
    - častý křik, zastrašování
    - nehlášené písemné práce
    - vytváření stresového prostředí při výuce
  - provádění pedagogické diagnostiky zejména třídními učiteli (monitoring třídy očima TU)
- Mezi žáky:
  - jsou stanovena přesná pravidla, důsledné dodržování školního řádu
  - podporujeme solidaritu a toleranci, vědomí sounáležitosti
  - posilujeme a vytváříme podmínky pro zapojení žáků do aktivit třídy a školy
  - uplatňujeme spolupráci mezi žáky a rozvíjíme jejich vzájemný respekt
  - rozvíjíme jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince
  - pozitivní motivace – vyzvedávat i dílčí úspěch slabších žáků, nedovolit jejich zesměšňování
  - soustavné sledování žáků při práci
  - při skupinové práci tvořit různorodé skupiny a sledovat jejich činnost
  - vyzvedávat příklady slušného chování a vzájemné pomoci
  - včasné vnímání a řešení přímých i nepřímých znaků šikany
  - v rámci hodin ZSV se žáci učí rozlišovat co je a co není šikana, jak se zachovat, když se v jejich blízkosti objeví, jakým způsobem se zastat oběti a jak vhodným způsobem vyhledat pomoc dospělého
- Mezi učiteli a rodiči:
  - navození atmosféry důvěry pro rodiče – získat je pro spolupráci, možnost konzultací s TU, VP, MP
  - včasná vzájemné informování:

- ze strany školy v případě, že se šikana objeví
- ze strany rodičů, když zpozorují nějaký problém
- spolupráce při řešení problémů
- třídní schůzky, konzultační hodiny
- školská rada

Prevence je součástí Minimálního preventivního programu a zahrnuje také adaptační kurzy, třídnické hodiny, vzdělávání pedagogů a průběžný monitoring klimatu školy.

4. Postup při řešení šikanování

I. Odhad stádia šikany – počáteční či pokročilá, její závažnost

Odhalení šikany bývá obtížné. Významnou roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených. Bezpečné a účinné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stádia a formy šikanování. Odhad provádí metodik prevence ve spolupráci s třídním učitelem a výchovným poradcem. Existuje rozdíl mezi vyšetřováním počátečních a pokročilých stádií.

Počáteční stádium – oběti poměrně otevřeně mluví o tom, co se stalo a kdo je šikanoval. Svědkové vyjadřují nesouhlas se šikanováním a bez většího strachu vypovídají, násilí nepopírají a vyjadřují vůči němu výhrady. Členové skupiny projevují soucit s obětí, agresory vnímají negativně, nebojí se vyjádřit, ve skupině je malá soudržnost, nespolečenská, omezená svoboda projevu a názoru, atmosféra je však ještě „živá“.

Pokročilé stádium – na oběti je patrná ustrašenost, nechce prozradit, kdo ji ublížil. Svědkové odmítají vypovídat, tvrdí, že nic neviděli a neslyšeli, že nesmějí nic říct, násilí bagatelizují nebo ho popírají. Členové skupiny obětí kritizují a znevažují, oceňují a chrání agresory a hledají pro ně polehčující okolnosti. Ve skupině je těžká atmosféra strachu, napětí a nesvobody. „Špatně se tu dýchá.“

II.a. Krizový scénář pro řešení počátečního stadia šikanování

1. krok – odhad stádia šikanování

informovat ŠMP, VP, TU – velmi důležité je určit, jestli daný problém vyřeším anebo zda už patří odborníkům

4 kritéria:

- a) způsob chování a vypovídání svědků
- b) závažnost a četnost agresivních projevů
- c) čas – jak dlouho šikanování trvá
- d) počet agresorů a obětí

Oznámení vedení školy, nastínění řešení a vymezení rolí (kdo, co bude dělat – stanovit jednotný postup), po přijetí informace je okamžitě vyplněn záznam o šikaně. Odhad stádia do 24 hodin, ŠMP + TU + VP. Ochrana oběti následuje po zjištění ihned, a to včetně úpravy prostředí.

2. krok – Rozhovor s informátory a obětí

provádí ŠMP + VP, popř. spolu s TU, do 48 hodin od zjištění

Rozhovor s informátory (rodič, kamarád, kolega – kdokoli, kdo na problém upozorní)

- nereagovat obranně
- nezpochybňovat
- **důležité je chránit zdroj a obsah informací**
- dostanu-li signál od kohokoli, začnu třídu sledovat (přímé varovné signály-ověřování informací)
- důležitá je empatie – nedávat rady, jen vnímat výpovědi, **VŽDY** ověřit
- po odchodu informátora si vše zapsat

Rozhovor s obětí

- **rozhovor musí být proveden tak, aby o něm ostatní nevěděli – možná pomsta agresorů**
- nereagovat obranně
- nezpochybňovat
- empatie, otevřenost
- nedávat rady, vnímat výpovědi, její ověření
- neslibovat něco, co nemůžu splnit
- vše si zapsat

3. krok – Nalezení vhodných svědků – ŠMP, VP, TU

- **spolupráce s informátory a obětí – vytipování svědků**
- důležité jsou žáci, kteří sympatizují s obětí (sympatie x nesympatie)
- nevybíráme si podle svých sympatií a jejich chování!
- výslech svědků nejlépe mezi čtyřma očima (např. po vyučování – požádat o odnesení pomůcek do kabinetu, aby ostatní nevěděli)

4. krok – Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky

- rozhovory vést individuálně
- nesmí se konfrontovat oběť s agresorem, ani jejich zákonní zástupci – předcházení konfliktu!
- konfrontace svědků (ale i tak max. 2 spolu) – pouze při protichůdných informacích

5. krok – Ochrana obětí

- zvýšená pozornost ve školním klimatu (třídním)
- zpřísnit dozory – ošetřit pohyb žáků na chodbách, WC, o přestávkách, - cestě do školy...
- po dobu šetření je možné se souhlasem vedení nechat oběť doma
- doporučit rodičům odborníka v PPP nebo SVP nebo v jiné instituci zabývající se touto problematikou
- praktický lékař

6. krok – Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi

- opíráme se o získané informace
- nelitujeme agresora
- hovoříme konkrétně
- konfrontujeme max. 2 agresory

- agresor sedí, my můžeme stát, je dobré mít mezi sebou např. stůl

7. krok – Agresor + výchovná komise

- do 3 pracovních dnů
- za účasti vedení školy, VP, MP, tř. učitel, rodič, odborník
- seznámení s problémem a postihy
- odkaz na Metodický pokyn MŠMT k prevenci a šikanování mezi žáky.

Nástin struktury výchovné komise:

- Přivítání – vedení školy
- Seznámení rodičů s problémem, který jsme zjistili – ved. školy, VP, MP
- Jaký postoj zaujímá škola k těmto nevhodným projevům – ved. školy
- Vyjádření zákonných zástupců
- Možná navrhovaná řešení ze strany zák. zástupců (možnosti řešení pro nápravu chování u svého dítěte – agresora-, aby se situace zlepšila, možnost spolupráce se školou)
- Seznámení rodičů s konkrétními možnostmi řešení, které navrhuje škola – ved. šk.
- Domluvit se na časovém horizontu (z hlediska nápravy chování agresora) – TU -
- Zpětná kontrola (zda se situace zlepšila) – TU
- **Nezapomenout upozornit rodiče na další výchovná opatření, pokud by nedošlo ke zlepšení** – vedení školy

- Zákonní zástupci jednotlivých žáků musí být zváni na jednání písemnou formou a mezi jednotlivými jednáními se zák. zástupci by měla být časová prodleva.
- Z tohoto jednání bude proveden zápis, který obsahuje datum, strukturu jednání, závěr (na čem jsme se dohodli), podpisy všech zúčastněných, souhlas rodiče, že byl s celou záležitostí seznámen a s navrhovaným řešením souhlasí.

8. krok – Linie obět': rozhovor se zákonnými zástupci oběti

Provádí TU+ VP+MP, popřípadě ved. Školy

- jiný den než je jednání s rodiči agresora. **Rodiče se ve škole nesmějí potkat!**
- sdělení zák. zástupcům, co jsme v dané věci zjistili, domluva dalších opatření
- časový horizont pro sledování situace
- spolupráce a ochrana oběti
- Kontakt na instituce – PPP, konkrétní odborník, praktický lékař

9. krok – Práce s celou třídou, uzavření celé záležitosti vedením školy ve třídě

spolu s VP, ŠMP, TU

- nastavení pravidel, která budou dodržovat všichni ve třídě
- TU + ŠMP informují ped. sbor
- neustálé sledování třídy
- ozdravění třídy je dlouhodobý proces
- jestli není šikana zastavena, je nutno povolát odborníky
- *prevence – kamarádské vztahy a bezpečné klima* – práce TU

Postup při řešení kyberšikany

- zajištění důkazů (screenshoty, odkazy)
- nahlášení administrátorovi platformy
- informování rodičů
- spolupráce s Policií ČR, pokud obsah naplňuje skutkovou podstatu trestných činů

II.b Krizový scénář při zjištění pokročilé šikany

a/ Odhad závažnosti

- **chování, spolupráce, vztahy, celková atmosféra** (strach, napětí, nesvoboda, souhlas s jednáním a normami agresorů, obviňování oběti, bagatelizace nebo popírání násilí, nespolupráce svědků, popírání, odmítání vypovídat ze strachu)
- **závažnost a četnost agresivních projevů** (brutální projevy jsou výsledkem delšího vývoje šikanování i formy psychoteroru)
- **doba, po kterou šikanování probíhá** (rozvinutější forma – déle než tři měsíce)

b/ Strategie vyšetřování

- zajištění bezpečí oběti, případně informátora
- zvýšení ped. dozoru na rizikových místech
- chránit a zabránit prozrazení informátora
- rozhovor s informátorem, obětí
- dokumentace poskytnutých prvotních údajů, důkazů
- kontaktování odborníka na vyšetřování šikany, policie
- poskytnutí dosavadních dostupných informací
- zajištění organizačních podmínek – místnost

c/ Závěry vyšetřování

- součinnost s dalšími subjekty
- zajištění ochrany oběti, informátora (pravidelná setkání, tel. kontakt, odborná péče)
- prokázání a usvědčení agresorů, přiznání
- jednání vých. komise
- realizace opatření
- oznámení o potrestání agresorů před celou třídou – vyjádření stanoviska a postoj školy
- léčba skupiny – intervenční program ve spolupráci s odborníky

5. Výchovná opatření

Doporučuje se dále pracovat s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). V případě potřeby mu zprostředkovat péči PPP, SVP nebo jiných odborníků. Pro potrestání agresorů užíváme trestů vycházejících z klasifikačního řádu. Můžeme převést agresora do jiné třídy nebo nabídnout přechod na jinou školu. Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. V mimořádných případech se užijí další opatření:

- vedení školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do bytového oddělení SVP nebo diagnostickém ústavu
- ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v SVP nebo diagnostickém ústavu

6. Dokumentace a archivace

Každý případ je zaznamenán na jednotném formuláři, který obsahuje datum, popis, účastníky, opatření a podpisy. Dokumenty jsou archivovány u ŠMP v souladu s GDPR.

7. Závěr

Zodpovídá: ředitelka školy Mgr. Martina Růžičková

Školní metodička prevence: Ing. Jaroslava Krmela Vacková

Zaměstnanci školy byli s tímto programem seznámeni na provozní poradě.

Žáky seznámili učitelé v rámci hodin předmětu Základy společenských věd.

Rodiče mají možnost nahlédnout do tištěné podoby na třídních schůzkách nebo kdykoli na požádání u výchovného poradce, metodika prevence a třídních učitelů.

Ve Zlíně 31. 8. 2025

Ing. Jaroslava Krmela Vacková

Školní metodička prevence

Přílohy:

Příloha 1: Vzor záznamového archu

Příloha 2: Vzor zápisu z výchovné komise

Příloha 3: Seznam kontaktů na pomocné instituce

Záznam jednání se žákem/žáky (a zákonnými zástupci)
ze dne

Jméno žáka /žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Škola – třída - ročník:	

Účastníci jednání:

Předmět jednání:

Výchovná opatření:

Zapsala:

Datum:

Razítko školy:

Podpis ředitelky školy:

Zápis z výchovné komise k řešení ....
datum

Jméno žáka /žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Škola – třída – ročník:	

<p>Účastníci jednání:</p>   <p>Předmět jednání:</p>   <p>Výchovná opatření:</p>   <p>Zapsal/a/:</p>
--

S uvedenými skutečnostmi žák souhlasí a zavazuje se řídit závěry tohoto jednání.

Datum:

Podpis žáka:

Podpis školního metodika prevence:

Razítko školy:

Podpis ředitele / ředitelky školy:

Seznam kontaktů na pomocné instituce

Klinický psycholog nebo dětský psychoterapeut – pro hlubší vyšetření a dlouhodobou individuální či rodinnou terapii

Ambulance klinické psychologie pro děti	Mgr. Opravilová Lenka je dětský psycholog ordinující v prostorách Complextherapy. K vyšetření ZDARMA je nutné se předem objednat.	2. května 3070, Zlín	Mgr. Opravilová Lenka 728 506 780 opralenka@seznam.cz
Psychocentrum Zlín	Psychocentrum Zlín nabízí komplexní služby v oblasti psychiatrie, adiktologie, psychologie a psychoterapie. Psychiatrické služby, psychoterapie a psychodiagnostika je hrazena ze zdravotního pojištění.	Osvoboditelů 91 760 01 Zlín	Mgr. Michal Pernička, Ph.D., klinický psycholog a psychoterapeut, soudní znalec psychiatrická péče MUDr. Pavel Konečný 577 220 634, 737 038 850 info@psychocentrumzlin.cz
Hedepy	Služba nabízí online dostupnou individuální, párovou nebo rodinnou psychoterapii přes videohovor. Může ji využít každý, koho trápí komplikovaný vztah s rodičem, nefunkční komunikace s partnerem, starosti s dětmi nebo kariérní změny, úzkosti, deprese, syndrom vyhoření, vztahy, stres, sebevědomí, nespavost, smutek, závislosti, motivace, trauma, šikana, truchlení aj.		228 811 555 podpora@hedepy.cz
V Mezičase	Privátní praxe týmu psychoterapeutů ve Zlíně a Uherském Hradišti. Poskytují psychoterapii, psychologické poradenství a supervizi. Konzultace jsou možné osobně i online.	Zlín, Uherské Hradiště	606 779 001 info@vmezicase.cz https://vmezicase.cz/

Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) – komplexní vyšetření, doporučení podpůrných opatření pro školu i rodinu

Pedagogicko-psychologická poradna Zlín	Diagnostické a poradenské psychologické služby Prevence rizikového chování	KPPP a ZDVPP Zlín, pracoviště Zlín J. A. Bati 5520 (SVIT, budova č.22) 760 01 Zlín	Telefon: 575 570 491 Mobil: 734 780 348 www.poradnazl.cz pppzl@poradnazl.cz
--	---	---	--

Středisko výchovné péče (SVP) – specializované pracoviště pro děti s poruchami chování, nabízí diagnostiku, terapie a reedukační programy

Středisko výchovné péče Domek, Zlín	Tato péče je zaměřena na odstranění či zmírnění problémů s chováním a taky na prevenci vzniku dalších výchovných problémů a negativních jevů.	Ambulantní oddělení: Česká ul. 4789 760 05 Zlín	Mgr. Alena Butulová +420 773 481 332 +420 606 818 818
-------------------------------------	---	--	---